

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Theokritu eidyllia, tutesti mikra poēmata
hex-kai-triakonta**

Theocritus

Francofurti, 1553

XVI: Charites, sive Hieron

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-724](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:468-1-724)

dē obtinuit dux iam antea declaratus à ciuib⁹, atq;
ita inferiores se potestates perdidit, ut tyranni no-
men non immeritò sortitus sit. Post hunc aut̄ alius
Hieron imperauit, Gelonis filius, aut secūdum alios
frater. Theocritus ergo quū nihil donorum ab Hie-
rone acciperet, Eidyllion hoc fecit, Charitesq; in-
scripsit, in quo ad Simonidis etiam poëtæ serminal
lūsit. Ferunt enim duas hunc arculas habuisse dor-
mi: alteram quidem gratiarum, alteram uero dan-
tium. Itaq; quum ei accessisset quidam munus pes-
tens, illas sibi adserri lūsīt: & eam quæ gratiarum
erat vacuam reperit, alteram autem dantium, offen-
dit plenam: quo facto, scitè à se importunum illum
beneficij petitorem propulsauit.

THEOCRITI CHARITES,

sive Hieron.

Eidyllion XVI.

SEmper habet Musas ea cura, ea cura poëtas:
Illas facta deū canere, hos benefacta uirorū.
Nam quum sint diuī cœlestia numina Muse,
Diuinas possunt diuorum dicere laudes:
Nos homines quid ni mortalia facta canamus,
Et laudes hominum, & meritum uirtutis honore,
Sed quis in hoc adeō mortalis munera uitæ,
Quis nunc tam bonus est sub aperti lumine solis,
Qui nostras aliquo Charitas dignetur honore,
Excipiātue domo gratas, & munere donet,
Quamlibet exiguo, nec sorte remittat manes?

EIDYLLION XVI.

Ille autem iratis plangentes pectora palmis,
Et pedibus redeant nudis, & acerba dolentes.
Sepe mihi, q; frustra ierint, conuicia dicant,
Sepe reuertantur nude inuestesq; puellæ,
Et miseræ uacuas iterum referantur ad arcas,
Et genibus sedeant gelidis capita ægra tenentes.
Hanc etenim sedem, quoties s'p' lusit inani
Euentus, repetunt, atq; hac sua limma seruant.
Nulla quidem Musis nunc est reverentia, linguae
Nullus honor, docta quantumuis uoce disertæ:
Nec quis quam est bodie, qui per benefacta mereri
Ut quondam studeat præclarara nomina fame.
Quin potius lucro insistunt, & rebus imberent
Augendis quoconq; modo, quascunq; per artes
Nuc homines, et ut est mos temporis huius, auaras
Semper habent sub ueste manus, dñ crescat et arce,
Clausuras grauide congesta pecunia rumpat:
Vnde nec impendens tantum quis donet amico,
Quantum decedat deterso æruginis æri.
Quòd si forte aliquis quicquam petat, ocyus inqt:
Sura genu proprior mibi ut est, ita semp habeda est:
Sed nihil ipse moror uersus & carmina uatum,
Et potius diuina requirunt numina uates.
Quis uero attentas alijs accommodet aures,
Quum sit et efficiat satis omnibus unus Homerus?
Ille poëtarum mibi maximus esse uidetur,
Qui nihil accipiens, nihil hinc auferre laboret.

THEOCRITI

O miser, quò tanta lucri sitis ista; quid auri
Congeries miseram tanta strue degrauat arcam?
Non sic diuitijs uti decet: utitur autem
His bene, qui neq; se fraudans indulget ipsi
Quod satis est genio, uitæq; accommoda seruet,
Quædam distribuat, quos approbet ipse, poëis.
Multæ quoq; agnatis, & multa benignus amicis
Exhibeat reliquis, aras & sacra deorum
Muneribus colat, hospitibus sit largus habendis,
Accipiatq; lubens alienæ sortis egentem,
Et mensæ socium sumat sibi, deinde uolentem
Ire sinat placidis demulsum pectora uerbis.
Ipsos præcipue Musarum sacra ferentes
Præcipuo uates colat & ueneretur honore,
Ut secum stygias laudem ferat ipse sub umbras,
Nec tristes peragat luctus Acheronte sub imo,
Sicut inops patrio duram qui plorat in agro
Pauperiem, rigidis uersato robore callum
Inducens manibus, defessaq; brachia iactans.
Maximus Antiochus regum, prædiues Aleus
Imperio fuit, his seruorum multa tyrannis
Millia parebant, quorum ditißima luxu
Atria magnifico plures pauere ministros,
Quam numerare queas, Scopadū quoq; Thessala
Pascua laurifri letas armenta per herbas (Penei
Seruabant, immensa illis ad nota redibant
Limina caularum uitiorum millia multa,

Mille

EIDYLLION XVI.

Mille greges ouium, mugitibus omnia uaccæ
Cornuta stabula implebant, & florida tempe
Errabat dumeta olim Cranonia circum,
Hospitioq; bonis per pingua culta Creondis
Delectos pauere greges ouiumq; boumq;
Non tamen hæc illis tantarum copia rerum
Prosum, aut uerae laudis decora ulla tulisset,
Postquam per Stygiam semel enauere paludem,
Et dulces superi liquerunt luminis auras,
Desertis quin his opibus sub nocte iacerent
Perpetuus tristes inter sine luctibus umbras,
Carmine uenturis nisi Cœus omnia uates.
Prodisset populis, illorum plurima plectro
Aeolico benefacta sonans per carmina uatum
Victores celebratūr equi, quibus inclita parta est
Palma per Elæos sacro certamine campos.
Quis Lycios heros adhuc, quis nosse comatos
Priamidas queat, & muliebria tempora Cygnum
Canentem, ueterum nisi fortia facta uirorum
Bellaq; diutini cecinissent carmine uates?
Inclita multiuagi uec fama maneret Vlyssis,
Errantis duo lustrauiri maria omnia circum,
Circum omnes populos, tandem & subeuntis auari
Limina Platonis, quod uiuo contigit illi,
Nec notum populis ulla ratione fuisse,
Speluncam fugisse ferri Cyclopis eundem.
Ipse quoq; Eumeus tacito latuisset in agro

THEOCRITI

Inter aras interq; sues te nemo Philoetii
Pinguibus audisset seruantem pascua bobus.
Retro lapsa pij Laertis fama perisset,
Si non iuissent diumi carmina uatis.
Nomina uiuentes mortalibus optima Musæ
Atq; æterna ferunt, & nulli obnoxia fato.
Verum res percunt, & qualescumq; reliquit,
Quintascumq; etiam diues post fatigare reliquit
Diuitias, hæres rapit & consumit auarus.
Sed labor est idem numero comprehendere uelle
Quot uento rapidi veniant ad littora fluctus,
Aut laterem liquido lutulentum fonte lauare,
Et uictisse uirum lucri dulcedine captum.
Sed ualeant quos talis amor sine fine fatigat,
Et nullum miseri inueniant finemque modumque
Tristis auaricie, quin semper plura repertis
Accumulent, & sollicito crucientur amore
Argenti atq; auri, cæcagi, cupidime tristes
Intereant me famam hominum populiq; fauorem
Emeruisse iuuat plus quam si dentur equorum
Millia multa mihi, & mulorum quicquid ubiq; est.
Quis tamen exhibeat, quæ quero, cui mea posimt
Scripta placere uiro? nostræ cui carmina Musæ
Sint cordi, atq; animum moueant uirtutis amanti;
Difficiles sunt nanq; utæ duriq; labores
Musarum, placido nisi Iuppiter ipse Camœnus
Aspiret uultu. Sed nec dum desinit annos

EIDYLLION XVI.

Et celeres menses fessum producere cælum,
Quin & adhuc multi currunt; rotasq; mouebunt
Aeripides, erit ille meo qui carmine dici
Se uolet, & magnum factis imitetur Achillem,
Et meritis illi cedat Telamonius Ajax,
Qualibus hos circum Phrygium simoēta potētes
Dardanij uidere uiri, quo luttore quondam
Excelsum ueteris monumentum constitit Ili.
Iam Phœnissa tremit Carthago Libyſidos oræ
Ultima, conatu metuenda parantibus omni
Bella Syracusij, medias suūntibus hastas,
Et clypeis paſim quatentibus armaſalignis.
Quos inter ueteres Hieron heroas, & ipſos
Semideos uultu referens animoq; decenter
Cingitur, & cristiſ galeam quatit acer equinis.
Iuppiter illustris regnator maxime olympi,
Tuq; Medusæ uenerabilis agide Pallas,
Tu quoq; que magnam fortitatem & incolis urbē,
Quam præclara Ephyra profugi posuere coloni,
Hic ubi Lysimelæ uagis sonat icta procellis,
Magna Ceres, Cererisq; Proserpina filia magna.
Pellite deuictos Siculis regionibus hostes,
Ut trepidare fuga uis ultima cogat inertes,
Lataq; Sardoī tranantes aequora ponti
Acceptas narrant clades & funera natis
Coniugibusq; suis, quos hauserit enī amicos
Doricus, & siculo prostratas Marte cohortes,

THEOCRITI

Iam tunc nescendas numero tot cladibus actis.
Tunc propriæ saluis habitentur ciuibus urbes,
Deiectæq; arces iterum, quas perfidus hostis
Demolitus erat, tunc nudi cultibus agri,
Et neglecta nouo reparentur prata labore.
Mille greges ouium uiridiania grama rurum
Pascant, & saturæ balent in pinguibus herbis.
Vespertina mero portantes ubera lacte
Plena boues, iterum repetant sua testa gregatim.
Messe sua longis uiduata noualia bellis
Inciant reparata nouas producere fruges,
Quum sua uocales repetunt arbusta cicade,
Insidiasq; cauent seruantum pascua, quando
Solibus astutis mediae est lux plena diei,
Arma sibi suis quum fragiles net aranea telas.
Tunc & in arma tubæ fileant funesta uocantes,
Et bellum ne uoce quidem quis nominet ullum.
At laudum celebres Hieroni summa poëte
Constituant decora, eterno quæ prodita cantu
Transcendant Scyphici spacioſa uolumina ponti,
Quicq; tenaci altum uinxisse bitumine murum
Dicitur, & lata regnasse Semiramis urbi.
E multis tamen unus ego, quibus esse poëtis
Musa dedit, qui facta suis Arethusia plectris
Et fortè celebrant bellis Hieron: gerendis,
O Et heoclis atque Charites, Minyeia quondam
Inuisa Orchomeni Cadmeis mœnia Thebis

Que

EIDYLLION XVI

Quæ colitis, si nemo petat mea carmina, nulli
Inuitio obtrudam quos non mereatur honores.
Si aliquis petat, & laudari querat, ad ipsum
Cum Musis ueniam nostris, & gaudia nostra
Musarū comitante choro sequar ipse, nec unquam
A uobis patiar duelli, nam quid ubiq; est
Munere quod Charitū dēp̄to sit amabile cuiquāc
Vobiscum ô utinam liceat mihi uiuere totum
Quod superest uitæ, & reliquum finire laboris.

ARGVM. XVII. EIDYL.

Scribitur hoc Eidyllion ad Ptolemæū Philadelphum. Arati aut exordio usus est. Cæterū Philadelphus ille Ptolemæus, Lagi & Berenices filius fuit, unde fallitur Munatius grammaticus, qui Theocriti tempora in Philopatrem transfluit, tanto tempore intersitio dissentiens,

THEOCRITI ENCO-

mion Ptolemæi.

Eidyllion XVI

AB Ioue principiū Muse, Iouis ultima Muse
Sit ratio, cantu quum maximus ille deorū
Dicitus erit uestro, merita tū laude feremus
De mortalibus extreum primumq; virorum,
Et mediū, Ptolemæon in his nanq; optimus ille est.
Clari olim virtute uiri quicunq; fuerunt
Dijs geniti, & noti primis heroës ab annis,
Quñ nihil abiectum, nihil illa ex parte pudendū,